

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
—
ΓΡΑΦΕΙΑ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΕΝ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ

ΕΚΤΥΠΟΥΤΑΙ
ΕΙΣ 20,000
ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ
ΚΑΙ
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
ΔΩΡΕΑΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

Ἐκδιδόμενον τῇ ἐπιμελείᾳ ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν κ.κ. Κ. Μητροπολίτου, Σ. Βουτυρά, Γ. Μοσχάκη, Γ. Ν. Χατζιδάκι καὶ Γ. Μ. Δαμνίτη διευθύνοντες

Η ΨΗΦΟΣ

Ἐν βλέμμα πρὸς τὸ παρελθὸν καὶ ἐν βλέμμα πρὸς τοὺς ὑπὸ τὴν δουλείαν ἀδελφούς διδάσκουσι σαφέστερον καὶ σοφώτερον παντὶς πολιτειολόγου τὴν μεγάλην σημασίαν, ἣν ἔχει ἡ ψήφος διὰ τὸν Ἕλληνα.

Χάριν αὐτῆς ὑπέστησαν οἱ πατέρες ἡμῶν τὰς φρικτάς δοκιμασίας τοῦ μεγάλου ἀγῶνος, καὶ αὐτῆς ἡ ἔλλειψις εἶναι ἡ πλέον φαρμακερὰ τῆς δουλείας πικρία, διότι ψήφος σημαίνει ἐλευθερίαν, σημαίνει ἀνεξαρτησίαν σημαίνει ἐκλέγειν ἄρχοντας καὶ ψηφίζει νόμους, οὐχὶ δὲ ὑφίστασθαι ἐκείνους, οὗς ἐπιβάλλει ξένος τύραννος ἢ ἐπιδρόμευς κατακτητῆς.

Ἀπατάται ὁ νομίζων ὅτι, καθ' ἣν στιγμὴν πρόκειται νὰ κάμῃ χρῆσιν τῆς ψήφου, μόνον εἰς προσέχει εἰς αὐτόν, τοῦ ὑποψηφίου ὁ ἀντιπρόσωπος. Κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐκείνην στιγμὴν, ἃς μὴ φανῇ ποιητικὴ ὑπερβολή, ἀνοίγονται οἱ σκοτεινοὶ τάφοι καὶ ἀπὸ τῶν ἀπωτέρων μέχρι τῶν ἐγγυτέρων, ἀνίστανται αἱ παρελθοῦσαι γενεαὶ καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν ἢ τὴν ἄρὰν εἰς τὸ στόμα παρατηροῦσι τὸν ψηφίζοντα, ἂν διὰ τῆς εὐσυνειδήτου ἢ ἀσυνειδήτου χρήσεως τοῦ σφαιριδίου ἀναγνωρίζει καὶ εὐλογεῖ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰ μαρτύρια αὐτῶν ἢ ἀδιαφορεῖ καὶ καθυβρίζει αὐτά. Κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐκείνην στιγμὴν ἀποσπῶνται ἐκ τοῦ ἔτι σκοτεινοτέρου μέλλοντος οἱ ἀγέννητοι ἔτι ἀπόγονοι καὶ παρατηροῦσιν ἂν προεξοφλοῦμεν τὴν εὐτυχίαν ἢ ψηφίζομεν τὴν δυστυχίαν των, ἂν τοῖς παρασκευάζομεν ἐθνικὰς ἀγαλλιᾶσεις ἢ δοκιμασίας, χαρὰς ἢ ὀδύνας, τὴν δόξαν ἢ τὴν ἐξουδένωσιν. Κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐκείνην στιγμὴν ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῶν ποδῶν ὑφούνται, ἀτενίζοντες μετὰ δακρύων πρὸς ἡμᾶς, τὰ ἑκατομύρια τῶν ἀλυτρώτων ἀδελφῶν, ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου καὶ ἀνατολῶν, συγκρατοῦντες δὲ τὸν κολποῦντα τὰ στήθη των δισταγμὸν εὐχονται ἡ ψήφος ἡμῶν νὰ τοῖς δωρήσῃ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον τόσον ἐπωδύνως στεροῦνται, τόσον περιπαθῶς ποθοῦσιν.

Ὁμολογουμένως εἰς πολὺ δυσχερῆ θέσιν θὰ εὐρεθῶσιν οἱ ψηφίζοντες, ἂν ἀναλογισθῶσι πάντα ταῦτα τὴν στιγμὴν καθ' ἣν θὰ σταματήσωσι πρὸ τῆς κάλπης. Τὰς εὐλόγους ἀπορίας ὅμως μόνῃ ἡ συνειδήσις αὐτῶν δύναται νὰ λύσῃ.

Πρὸ τοῦ φάσματος τῶν παρελθουσῶν γενεῶν καὶ πρὸ τῆς περὶ τῶν μελλουσῶν προνοίας, καὶ πρὸ τῶν παρὰ πονετικῶν βλεμμάτων τῶν ἀλυτρώτων ἀδελφῶν, ἃς λησμονηθῶσι πάντα τὰ ἄλλα, προσωπικὰ συμφέροντα καὶ ἀτομικαὶ ὑποχρεώσεις καὶ ἰδιοτελεῖς ὑπολογισμοί, ἃς ἀφεθῇ δ' ἐλευθέρᾳ ἡ συνειδήσις μόνῃ, νὰ ὑποδείξῃ τοὺς καλητέρους, εἴτε φίλοι, εἴτε ἀντίθετοι εἶναι, εἴτε ἐχθροί, εἴτε ὑπηρετικοί, εἴτε ἀνίκαιοι νὰ παρέχῃσι προσωπικὰς ὑποχρεώσεις. Οὕτω καὶ μόνον ἡ ψήφος ἡμῶν ἐξαγιαζεται καὶ καθίσταται ἀξία τοῦ πρὸς ἀπόκτησιν αὐτῆς χυθέντος αἵματος. Ἀλλως εἶνε σφαῖρα βαλλομένη κατ' αὐτῆς τῆς καρδίας τῆς πατρίδος, ἄτιμος σφαῖρα μητροκτόνου!

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ ὁγδόη.

(Λουκ. ι'. 25—37)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ νομικός¹ τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, πειράζων² αὐτόν καὶ λέγων· Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζῶν αἰώνιον κληρονομήσω; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἐν τῷ νόμῳ³ τί γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου· καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Εἶπε δὲ αὐτῷ· Ὅρθως ἀπεκρίθης· τοῦτο ποιεῖ, καὶ ζήσῃ.⁴ Ὁ δὲ, θέλων δικαιοῦν⁵ ἑαυτόν, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Καί τίς ἐστί μου πλησίον; Ὑπολαβὼν⁶ δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ἀνθρωπὸς τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλῆμ εἰς Ἱεριχὼ καὶ ληστὰς περιέπεσεν· οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτόν, καὶ πληγὰς ἐπιθέντες, ἀπῆλθον, ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα. Κατὰ συγκυρίαν⁷ δὲ ἱερεὺς⁸ τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν⁹. Ὁμοίως δὲ καὶ Λευΐτης, γενόμενος κατὰ τὸν τόπον,¹⁰ ἐλθὼν καὶ ἰδὼν, ἀντιπαρῆλθε. Σαμαρεῖτης¹¹ δὲ τις ὁδεύων ἦλθε κατ' αὐτόν, καὶ ἰδὼν αὐτόν εὐσπλαγχνίσθη· καὶ προσελθὼν κατέδωκε τὰ τραύματα αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον· ἐπιβιδάσας δὲ αὐτόν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος, ἤγαγεν αὐτόν εἰς πανδοχεῖον, καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. Καὶ ἐπὶ τὴν αὐρίον ἐξελθὼν, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια¹², ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ· καὶ ὅ,τι ἂν προσδαπανήσῃς,¹³ ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι. Τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν¹⁴ πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστὰς; Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου, καὶ σὺ ποιεῖ ὁμοίως.

Σημειώσεις

1. Νομικός, ἥτοι διδάσκαλος τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου. 2. Πειράζων, δὲν ἠρώτησε, διότι ἐπεθύμει νὰ μάθῃ, ἀλλὰ διὰ νὰ πειράξῃ τὸν Ἰησοῦν, νὰ δείξῃ δηλαδὴ ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἤγνοε τὸν νόμον ἢ διδάσκει ἀντίθετα πρὸς αὐτόν. 3. Ἐν τῷ νόμῳ, ἥτοι τῷ μωσαϊκῷ. 4. Ζήσῃ=θὰ κληρονομήσῃ τὴν αἰώνιον ζωὴν. 5. Δικαιοῦν, θέλων νὰ δείξῃ ὅτι ἠρώτησε διὰ νὰ μάθῃ καὶ οὐχὶ διὰ νὰ πειράξῃ τὸν Ἰησοῦν. 6. Ὑπολαβὼν=ἀποκριθεὶς. 7. Κατὰ συγκυρίαν=κατὰ τύχην. 8. Ἱερεὺς, Λευΐτης, οἱ ἱερεῖς τῶν Ἰουδαίων κατήγοντο ἐκ τοῦ Ἀαρῶν, οἱ δὲ Λευΐται ἦσαν ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Λευὶ, ὑπηρετοῦν δὲ τοὺς ἱερεῖς ἐν τῷ Ναῷ, ἦσαν διάκονοι. 9. Ἀντιπαρῆλθεν, ἥτοι ἐπέρασεν ἀπὸ τοῦ ἄλλο μέρους χωρὶς νὰ δώσῃ προσοχὴν. 10. Γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἥτοι ἐθάσας εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἔκειτο ὁ πληγωμένος. 11. Σαμαρεῖτης, Σαμαρείται ἦσαν μίγμα ἐξ Ἰουδαίων καὶ εἰδωλολατρῶν, τοὺς ὁποίους οἱ Ἰουδαῖοι ἐθεώρουν σχισματικούς καὶ δὲν εἶχον καμμίαν κοινωνίαν πρὸς αὐτούς. Σαμαρεῖται καὶ Ἰουδαῖοι ἦσαν ἐχθροὶ ἀποκτόνοι. 12. Δηνάρια, εἶναι νόμισμα ρωμαϊκὸν ἀξίας δραχμῆς περίπου. 13. Προσδαπανήσῃς=ἐξοδεύσῃς περιπλέον. 14. Τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν, ἥτοι τίς ἐκ τῶν τριῶν τούτων (τοῦ ἱερέως δηλαδὴ, τοῦ Λευΐτου καὶ τοῦ Σαμαρείτου) σοὶ φαίνεται ὅτι ἔγινε πλησίον τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστὰς; ἄλλαις λέξαι· τίς ἐξ αὐτῶν μετεχειρίσθη ὡς πλησίον του τοῦ περιπεσόντος) εἰς τοὺς ληστὰς;

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Η ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΓΑΠΗ

Τίς ο πλησίον ἡμῶν; Ἰδοὺ ἡ ἐρώτησις, τὴν ὁποίαν διδάσκαλός τις τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου προβάλλει εἰς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ἀπαντῶν διὰ τῆς προκειμένης ὥραίας παραβολῆς τοῦ Σαμαρείτου λέγει ὅτι πλησίον ἡμῶν εἶναι πᾶς ἄνθρωπος. Καὶ Ἰουδαῖοι καὶ ἐθνικοὶ διέστρεφον τὴν ἰδέαν τοῦ πλησίον, διότι διέστρεφον τὴν ἰδέαν τοῦ Θεοῦ. Οἱ Ἰουδαῖοι ἐθεώρουν τὸν Θεὸν αὐτῶν ὡς Θεὸν μόνον τῶν Ἰουδαίων, καὶ διὰ τοῦτο πλησίον αὐτῶν ἐθεώρουν μόνον τὸν Ἰουδαῖον, τὸν ὁμοεθνή καὶ ὁμόθηρσκον, πάντα δὲ μὴ Ἰουδαῖον ἐθεώρουν ξένον πρὸς αὐτούς, ἐχθρὸν αὐτῶν, καὶ ἐμίσην αὐτόν. Ἐτι δὲ μάλλον διέστρεφον οἱ ἐθνικοὶ τὴν ἰδέαν τοῦ πλησίον, διότι εἶχον ἐντελῶς διαστρέψει τὴν ἰδέαν τοῦ Θεοῦ διὸ ἔλλειπε παρ' αὐτοῖς πᾶς δεσμός συνδέων τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς λαοὺς πρὸς ἀλλήλους. Πρῶτος ὁ χριστιανισμὸς ὥρισε, τίς εἶναι ὁ πλησίον ἡμῶν. Ἐδίδασκεν ὅτι ὑπάρχει κοινὸς πάντων Δημιουργός, ὅτι πάντες οἱ ἄνθρωποι ἔχουσι τὴν αὐτὴν ἀρχήν, εἶναι τέκνα τοῦ αὐτοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς, εἶναι ἀρχαῖοι καὶ ἀδελφοὶ πρὸς ἀλλήλους, καὶ ὁ Ἰουδαῖος καὶ ὁ Ἕλλην, καὶ ὁ δοῦλος καὶ ὁ ἐλεύθερος, καὶ ὁ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνή.

Ἐν τῇ προκειμένῃ παραβολῇ ἐδίδασκεν ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ὅτι πλησίον ἡμῶν εἶναι πᾶς ἄνθρωπος, καὶ ὅτι πάντα ἄνθρωπον ὀφείλουμεν νὰ βοηθῶμεν, ὅταν ἔχῃ χρεῖαν τῆς βοηθείας ἡμῶν. διότι εἶναι πλάσμα καὶ τέκνον τοῦ αὐτοῦ Θεοῦ, εἶναι ἀδελφὸς ἡμῶν. Ἀνθρώπος τις κατέβαινε ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχὴν, δὲν λέγει εἰς ποῖον λαὸν ἢ εἰς ποῖαν τάξιν ἀνήκει ὁ ἄνθρωπος οὗτος; ἂν ᾦτο γνωστὸς ἢ ἄγνωστος, ἀρνήσις ἢ ἐπιφανής. Ἦτο ἄνθρωπος ὅστις περιέπεσεν εἰς ληστές, καὶ ἐκείτο ἐν τῇ γῇ ἡμιθανής. Τίς δ' ἐδοήθησεν αὐτόν; Καὶ οἱ δύο οὗτοι διήλθον πλησίον του χωρὶς νὰ βοηθήσωσιν αὐτόν. Καὶ ὅμως ἀπῆρχοντο εἰς τὸν Νάον, ἵνα ἐκπληρώσωσι τὰ ἱερὰ καὶ αὐτῶν καθήκοντα, ἵνα προσευχηθῶσι καὶ προσφέρωσι θυσίαν εἰς τὸν Θεόν. Ἦσαν ἐκ τῶν ἱερέων ἐκείνων, τῶν ὁποίων ἡ λατρεία ἦτο ὅλως ἐξωτερική. Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχουσιν ἀρά γε καὶ ἐν τῇ χριστιανικῇ κόσμῳ ἱερεῖς καὶ λεῖται; Δὲν ὑπάρχουσι χριστιανοί, οἱ ὁποῖοι ἐδιδάχθησαν μὲν ὅτι ἡ ἀληθὴς πρὸς τὸν Θεὸν λατρεία συνίσταται κατ' ἐξοχὴν εἰς ἔργα ἐλέους καὶ φιλανθρωπίας, καὶ ὅμως ἐν ἀδιαφορίᾳ ἀντιπαρέρχονται ἐνώπιον τῶν πτωχῶν καὶ δυστυχῶν; Πόσοι δυστυχῶς καὶ ἐκ τῶν χριστιανῶν περιορίζουσιν ὅλην αὐτῶν τὴν εὐσέβειαν εἰς τύπους ἐξωτερικοὺς καὶ συμβολαίους πλησιάζουσιν τὸν Θεὸν μόνον διὰ τῶν χειλέων, ἢ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' αὐτοῦ.

Τὸν περιπεσόντα εἰς τοὺς ληστές ἐδοήθησεν εἰς Σαμαρείτης. Καὶ ἦτο ὁ Σαμαρείτης ξένος πρὸς αὐτόν, ἐχθρὸς αὐτοῦ ἄσπονδος. Καὶ ὅμως, ὅταν εἶδεν ἄνθρωπον πάσχοντα, οὔτε τὴν ἐχθραν τοῦ πρὸς αὐτόν ἀναλογίζεται, οὔτε τὸν κίνδυνον νὰ περιπέσῃ καὶ αὐτὸς εἰς τοὺς ληστές. Μία μόνη σκέψις ἐπικρατεῖ ἐν αὐτῷ, νὰ βοηθήσῃ τὸν πάσχοντα. Καὶ προσέρχεται πρὸς αὐτόν καὶ ἔδωσε τὰς πληγὰς τοῦ ἐπιχύσας ἐπ' αὐτὰς ἔλαιον καὶ οἶνον. Μὴ ἀρκεσθεὶς δὲ εἰς τὴν πρώτην ταύτην βοήθειαν, ἐπιβιβάζει τὸν πάσχοντα εἰς τὸ ἵδιον κτήνος καὶ τὸν φέρει εἰς ξενοδοχεῖον, καὶ τὴν ἐπαύριον ἀπερχόμενος πληρώνει τὸν ξενοδόχον καὶ παραγγέλλει εἰς αὐτόν νὰ περιποιηθῇ αὐτόν καὶ ὅ,τι δαπανήσῃ περιπλέον θὰ ἐπανέλθῃ καὶ θὰ τὸν πληρώσῃ. Ἰδοὺ ἀληθὴς χριστιανικὴ ἀγάπη. Εἶναι ἡ ἀγάπη ἐκείνη, τὴν ὁποίαν τόσον θαυμασίως περιγράφει ὁ ἀπόστολος Παῦλος λέγων· «Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται· ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ· ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φουσιῶται, οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ

τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· πάντα στέργει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει».

Τοιαύτη εἶναι ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη· καὶ τοιαύτην ἀγάπην συνιστᾷ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν εἰς ἕκαστον χριστιανόν, λέγων ὅ,τι ἐν τέλει τῆς παραβολῆς εἶπε πρὸς τὸν νομικόν· «Πορεύου, καὶ σὺ ποιεῖ ὁμοίως». Ὑπαγε, καὶ πράττε καὶ σὺ ὅ,τι ἔπραξεν ὁ Σαμαρείτης. Ὅταν βλέπῃς ἄνθρωπον πάσχοντα, μὴ ἐξέταζε τίς εἶναι ὁ πάσχων, ἂν εἶναι φίλος ἢ ἐχθρὸς, ὁμοεθνὴς ἢ ἑτεροεθνὴς, γνωστὸς ἢ ἄγνωστος, ἀλλὰ βοήθει αὐτὸν ὅπως δύνασαι, διότι πᾶς ἄνθρωπος εἶναι πλησίον σου, εἶναι πλάσμα καὶ τέκνον τοῦ αὐτοῦ Δημιουργοῦ, εἶναι ἀδελφός σου, καὶ ὀφείλεις διὰ τοῦτο ν' ἀγαπᾷς αὐτόν, καὶ τὴν πρὸς αὐτόν ἀγάπην σου νὰ δεικνύῃς δι' ἔργων.

Ἡ θρησκεία ἡμῶν εἶναι θρησκεία ἀγάπης, διότι βάσις αὐτῆς καὶ θεμέλιον εἶναι ἡ πρὸς πάντας ἀγάπη, καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἐχθρούς. Δὲν εἶναι ἀπλῶς μέρος τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ἡ ἀγάπη, εἶναι αὐτὸ τὸ περιεχόμενον, αὐτὴ ἡ οὐσία αὐτῆς. Κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον, ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη· τοῦ χριστιανικοῦ κύριον γνώρισμα εἶναι ἡ ἀγάπη· ἡ κατ' ἐξοχὴν ἐντολὴ τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ ἐντολὴ τῆς ἀγάπης. Ἀπασχῶν τὴν διδασκαλίαν του περιέλαβεν ὁ Χριστὸς εἰς τὸ «Ἀγαπᾶτε ἀλλήλους». Εἰς πᾶσαν σελίδα αὐτοῦ τὸ Εὐαγγέλιον παριστᾷ τὴν ἀγάπην ὡς τὸ κύριον τῶν χριστιανῶν καθήκον. Ἀγάπη δὲ ἐνεργὸν καὶ ζῶσαν, ἀγάπην ἥτις δεικνύεται δι' ἔργων, ζητεῖ παρὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν. Μακαρίζει τοὺς ἐλεήμονας· καλεῖ τοὺς πτωχοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· ὑπόσχεται εἰς τοὺς φιλανθρώπους τὴν αἰώνιον ζωὴν· ἐν τέλει δὲ τῆς προκειμένης παραβολῆς λέγει· «Πορεύου, καὶ σὺ ποιεῖ ὁμοίως».

Ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη ἔχει τὸ σύμβολον πάσης ἠθικῆς καὶ κοινωνικῆς προόδου καὶ ἀναπτύξεως. Ὁ Χριστὸς ἀνεκάλυψε καὶ ἀνέπλασε τὴν ἀνθρωπότητα, διότι ἐνεφύσησεν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν τὴν ἀγάπην, τὸν κυριώτατον τοῦτον μοχλὸν παντός εὐγενούς καὶ γενναίου, τὴν βῆξιν ταύτην πάσης ἠθικῆς προόδου καὶ ἀναπτύξεως. Ἐκ τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης ἀπέρρευσαν πάντα τὰ ἀγαθὰ τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη ἀνύψωσε τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὸν Θεόν καὶ διὰ δεσμῶν ἀρρήκτων συνέδεσεν αὐτόν πρὸς τὸν πλησίον. Ἀπῆλλαξεν αὐτόν παντὸς ἐγωϊσμοῦ, καὶ κατέστησεν αὐτόν ἱκανὸν νὰ ὑπερνικήσῃ πᾶσαν δυσχέρειαν τοῦ βίου, νὰ θυσιάσῃ τὸ ἴδιον εἰς τὸ κοινὸν συμφέρον, νὰ θυσιάσῃ καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν ἄλλων. Διὰ τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης ἡ ἀνθρωπότης πᾶσα μετεβλήθη εἰς μίαν μεγάλην οἰκογένειαν, ὁ οἰκογενειακὸς βίος ἡγιασθῇ, ἡ γυνὴ ἀνυψῶθῃ, ἡ δουλεία κατηργῆθῃ, ἐπληρώθῃ τὸ εὐρὺ χάσμα τὸ χωρίζον τοὺς λαοὺς καὶ τὰ ἔθνη ἀπ' ἀλλήλων, καὶ ἡ ἀνθρωπίνη ἀξία ἀνεγνωρίσθῃ. Ὅ,τι μέγα καὶ ἔξοχον ἐξωραΐζει τὸν ἀνθρώπινον βίον, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν χριστιανικὴν ἀγάπην. Ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη ἔθεσε πρώτη τὰ θεμέλια τῶν φιλανθρωπικῶν ἐκείνων ἰδρυμάτων, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσι τὸ ἀληθὲς σέμνωμα τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ, καὶ ἐν τοῖς ὁποίοις εὐρίσκουσιν ἄσυλον οἱ πτωχοὶ καὶ ἀσθενεῖς, τὰ ὀρφανὰ καὶ αἱ χήραι, οἱ τυφλοὶ καὶ οἱ γέροντες, καὶ πάντες ἐν γένει οἱ κύπροντες ὑπὸ τὸ βάρος τῆς συμφορᾶς καὶ τῆς δυστυχίας. Ὅποιον μεγαλοπρεπὲς θέαμα θὰ εἴχομεν ἐνώπιόν μας, ἂν διὰ τῶν νοερῶν ὀφθαλμῶν ἡδυνάμεθα νὰ διεισδύσωμεν πανταχοῦ τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου καὶ νὰ ἴδωμεν πᾶν ὅ,τι ἐγένετο ὑπὲρ τῶν πτωχῶν καὶ πασχόντων ἐν ὀνόματι τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης! Καὶ τὴν ἀγάπην ταύτην ἐκήρυξεν εἰς τὸν κόσμον ὁ Κύριος ἡμῶν, τὸν ὁποῖον δικαίως λατρεύομεν ὡς τὸν Λυτρωτὴν καὶ Σωτῆρα ἡμῶν.

Τὰ θαυμάσια δὲ ταῦτα ἀποτελέσματα προήλθον ἐκ τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης οὐ μόνον διότι ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ἔδωκε τὸ παράδειγμα τελείας ἀγάπης, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ ἀγάπη συμφωνεῖ πρὸς τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας. Ἐμφαντοῦς ὑπάρχει ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ καρδίᾳ τὸ αἶσθημα τοῦ οἴκτου καὶ τῆς συμπαθείας, τὸ νὰ καταπνίγωμεν δὲ τὸ αἶσθημα τοῦτο εἶναι τι ἀπάνθρωπον καὶ θηριώδες. Ἀπεσκληρύνηται τῷ ὄντι καὶ ἀπεθνήσκῃ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅστις βλέπει τὸν πλησίον τοῦ ἡμιθανῆ ἐνώπιόν του, καὶ ὡς ἄλλος ἱερεὺς καὶ λευίτης τῆς παραβολῆς διέρχεται πλησίον τοῦ ἀπαθῆος καὶ ἀδιάφορος. Κατέπνιξεν ἐν τῇ καρδίᾳ του πᾶν ἀνθρώπινον αἶσθημα ἐκεῖνος, ὅστις, ὡς ὁ πλούσιος τοῦ Εὐαγγελίου, ἐνδύεται καθ' ἐκάστην πολυτελεῶς καὶ εὐφραίνεται, κλείει δὲ ἀπανθρώπως τὰ σπλάγχνα τῆς καρδίας του πρὸς τὸν πτωχόν, ὁ ὁποῖος στερεῖται καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου. Ἀς καλλιεργῶμεν καὶ ἡς ἐνισχύωμεν ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν τὴν χριστιανικὴν ἀγάπην, ἡ ὁποία εἶναι ἡ κορωνὴ τῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν, διότι ἀπαλλάσσει τὴν καρδίαν ἀπὸ παντὸς πάθους καὶ πάσης καρδίας, ἐμπνέει εἰς αὐτὴν τὰ εὐγενέστερα αἰσθήματα, καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον ἱκανὸν νὰ ὑπερνικήσῃ πᾶν ἐμπόδιον πρὸς τὸ καλόν, ἀναδεικνύει αὐτόν ἀληθῆ τοῦ Δημιουργοῦ εἰκόνα, καὶ παρέχει εἰς αὐτόν τὴν ἀληθῆ καὶ μόνιμον εὐτυχίαν, τὴν ὁποίαν οὐδὲν ἄλλο ἐπίγειον ἀγαθὸν δύναται νὰ παράσχῃ.

ΔΕΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΟΣ

ΑΙ ΥΠΕΡΒΟΛΑΙ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

Ἐλέγομεν ὅτι ὁ τύπος παρ' ἡμῖν φιλοτιμούμενος νὰ ἐγείρῃ ζητήματα, νὰ ἀναγράφῃ νέα, περιέργα, καὶ σκάνδαλα ἀκόμη, ὅπως οὕτως προκαλῇ τὸ γενικὸν διαφέρον καὶ προσελκύῃ ἀναγνώστας, ἐπιμένων νὰ μέμνηται ἐπανειλημμένως καὶ ὑπερβολικῶς ὅ,τι νομίζει κακόν, συντελεῖ ἄκων εἰς διαβολὴν τοῦ ἔθνους παρὰ τε τοῖς ἔξω Ἕλλησι καὶ παρὰ τοῖς ἑσῶσι, τῶν ὁποίων πολλοὶ ὡς γνωστὸν ἀναγινώσκουν τὰς ἐφημερίδας ἡμῶν. Διὰ τούτων δὲν ἐλέγομεν ὅτι πρέπει νὰ συγκαλύπτονται καὶ νὰ μὴ ψέγωνται τὰ κακὰ ἔχοντα ὁποῦδήποτε παρατηροῦνται, ἢ ὅτι πρέπει νὰ περιορισθῇ ἡ ἐλευθερία τοῦ λόγου. Μακρὰν ἀφ' ἡμῶν τοιαῦτα ἰδέαι ἀνελεύθεροι καὶ ἀνάξιοι Ἕλληνων τουναντίον ἐπιθυμοῦμεν τὸν ἔλεγον τῶν κακῶν πλήρη ἀλλ' ἅμα καὶ δίκαιον, καὶ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λόγου ἀπόλυτον ἀλλ' ἅμα καὶ μετὰ συνέσεως καὶ φιλοπατρίας ἐξασκουμένην. Διότι εἶναι γνωστὸν ἐκ τῆς ἱστορίας, ὅτι ὅπως ἡ συγκαλύψις τῶν πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν ἀσχημιῶν ἐπιτρέπει εἰς αὐτάς νὰ ὑποδύσκουν ἐν ἡσυχίᾳ καὶ κατατρώγουν ὡς καρκίνος τὰς πολιτείας καὶ κοινωνίας, οὕτω καὶ ἡ ἀδιάλειπτος χλεύη καὶ ὁ ὑπερβολικὸς διασυρμὸς αὐτῶν καθίσταται κατὰ μικρὸν συνήθης καὶ ἀνευ σημασίας. Μετὰ μεγάλης δυνάμεως καὶ εὐφυΐας ἔσκαψαν ἐπανειλημμένως οἱ παλαιοὶ κωμικοὶ τὰς πολιτικές καὶ κοινωνικάς κακίας τοῦ ἀρχαίου κόσμου, ἀλλὰ μάτην· αἱ κακίαι ἐκείναι ἐξηκολούθησαν τὸ φοβερόν αὐτῶν ἔργον καὶ κατέφαγον τὸν θαυμαστὸν ἄλλως ἐκείνον κόσμον. Καθίστανται δὲ βαθμυδὸν αἱ ἀδιάλειπτοι κατηγορίαι αὐτὰς ἀσθενεῖς καὶ ἀνωφελεῖς καὶ δι' ἄλλα καὶ πρὸ πάντων διὰ τοῦτο, ὅτι ἡ μεγάλη τάσις τοῦ ψέγειν παραφέρει τοὺς γράφοντας, ὥστε κατηγοροῦν ἀνεξαίρετως τὰ πάντα καὶ οὐδὲν καλὸν βλέπουν. Ἐκ τούτου δὲ συμβαίνει ὥστε νὰ μὴ πιστεύονται πλέον, καὶ οὕτως οἱ πονηροὶ ἐξελεγχόμενοι νὰ τολμοῦν νὰ διωγγοῦνται ὅτι αἱ ἐφημερίδες λέγουν τύσας ὑπερβολὰς καὶ ψεύματα, ὥστε καὶ ὅσα καθ' ἡμῶν γράφονται τώρα εἶναι ψεύματα. Καὶ ἀληθῶς κατήντησε σήμερον νὰ μὴ ἔχουν καμ-

μίαν σημασίαν οὔτε οἱ ψόγοι οὔτε οἱ ἔπαινοι τοῦ τύπου. Διότι ἀμφίβολον ἂν τις ἀνὴρ λόγου ἀξίος παρ' ἡμῖν διέφυγε μέχρι τοῦδε τοὺς ψόγους, καὶ τὰνάπαλιν ἂν μετρίτης τις δὲν ἔτυχε τῶν ἐπαινῶν αὐτοῦ. Λοιπὸν τίνα σημασίαν δύνανται νὰ ἔχουν πλέον καὶ τίνα ρόβον νὰ ἐμβάλλουν εἰς τοὺς πονηροὺς οἱ ψόγοι τοῦ τύπου παρ' ἡμῖν, ὅταν οὕτως ἀκρίτως καὶ ὑπερβολικῶς ἐκφέρωνται, ὅταν καλοὶ καὶ κακοὶ συμφύονται καὶ συγκατηγοροῦνται; Καὶ οἱ ἔπαινοι ἢ αἱ συστάσεις καὶ οἱ ἔλεγχοι ἢ αἱ κατηγορίαι τότε μόνον ἀποβαίνουν εὐεργητικαὶ τῆς κοινωνίας, ὅταν ἀπονέμονται μετ' ἀκρας φειδοῦς καὶ δικαιοσύνης, εἰ δὲ μὴ, καταντῶν ἀπλᾶ φαντάσματα ἱκανὰ νὰ συγκινοῦν μόνον τὰ παιδιάρια, ἀλλ' οὔτε τοὺς πονηροὺς νὰ συγκρατοῦν οὔτε τοὺς χρηστοὺς νὰ ὑποστηρίξουν καὶ ἐνθαρρύνουν.

Πρὸ ὀλίγων ἔτι δεκαετηρίδων ὁ τύπος ἐν Ἑλλάδι δὲν ἦτο ἀνεπτυγμένος ὅσον σήμερον, ἐγράφετο πολὺ ἀτελέστερον καὶ ὅμως εἶχε μεγαλυτέραν δύναμιν ἢ τώρα. Διότι οἱ τότε γράφοντες, ἄνδρες τοῦ ἀγῶνος ἢ ἀναθεωραμένοι μετὰ τὰς παραδόσεις καὶ ἰδέας αὐτοῦ, ἐλάμβανον ὑπ' ὄψιν ὅταν ἔγραφον καὶ τὸ δουλεῖον Γένος, ἐσυλλογίζοντο ὅτι ἐξηκολούθησαν κατ' ἄλλον τρόπον τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ προαιωνίου ἐχθροῦ, καὶ πάντοτε ἐξήταζον μὴ τι τῶν γραφομένων ὑπ' αὐτῶν βλάβη τῶν ἀλτρωτῶν ἀδελφῶν ἢ τὴν πατρίδα. Ἐν δὲ τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις ἐν μόνον συνήθως ἐπιδιώκεται, ἡ διάδοσις τοῦ φύλλου· πᾶν ἄρα ὅ,τι δύναται νὰ ἐκλύσῃ ἀναγνώστας, κρίνεται ἀξίον δημοσιεύσεως. Μὴ δὲν εἶδομεν δημοσιευμένα ἐν ἐφημερίδι—φοικτὸν εἰπεῖν—καὶ αὐτὰ τὰ ὀχυρωματικά ἔργα ἅτινα ὁ καταδικαζόμενος στρατὸς ἡμῶν ἐπεχειρεῖ νὰ ἐγείρῃ ἐν Θερμοπύλαις; Ἀλλὰχοῦ τοῦτο θὰ ἐθεωρεῖτο αὐτόχρομα προδοσία καὶ θὰ κατεδικάζετο εἰς θάνατον ὁ προδότης παρ' ἡμῖν δὲ, ἐπειδὴ σχεδὸν καθ' ἐκάστην ἀναγινώσκουμεν τοιαύτας ἀκριτομυθίας, τὸ πρᾶγμα παρήλθεν ἀπαρατήρητον, ἢ δ' ἐφημερίς ἐκείνη ἀνεγνώσθη ὡς περιέχουσα νέα καὶ περιεργα πράγματα!

Ἄλλοτε πάλιν ἡ καινοσπουδία αὕτη τοῦ τύπου ἄγει εἰς μεγάλα κοινωνικά ἀδικήματα. Οὕτω λ. χ. ἐπ' ἐσχάτων κατηργήθη κτηνηγότης τις ἐπὶ δωροδοκίας. Ἄν ὁ ἀνὴρ εἴναι ἄνοχος ἢ ἀθῶος, τοῦτο εἶναι ἔργον τῆς δικαιοσύνης νὰ ἐξετάσῃ, οὐχὶ τῆς Κοινωνίας. Ἡ Κοινωνία μάλιστα δὲν ἔπρεπε νὰ ἔχῃ καὶ νὰ γινώσκῃ ὅτι κατηγορήθη μόνον ὅταν ἐδικαζέτο καὶ κατεδικάζετο ἡ ἡθώνατος, ὥστε δὲν ὁ Τύπος νὰ δημοσιεύσῃ, ὅτι ὁ κτηνηγότης δεῖνα κατηγορήθη ἐπὶ δωροδοκίας, ἐδικαζέτο χθὲς κτλ. Οὕτως ἔπρεπε ἀλλ' ἡ καινοσπουδία ἔφερεν εἰς τὸ μέσον ἐπιστολάς καὶ ἀντεπιστολάς, συνεντεύξεις καὶ ἀντισυνεντεύξεις, ἀνακρίσεις, εἰσαγγελεῖς, καθήγητάς, ἀρχαιολόγους, κυρίας κλπ. Πάντες οὗτοι παρήλασαν διὰ τῶν σπηλῶν τῶν ἐφημερίδων καταθέτοντες κατ' ἀλλήλους, ἐλέγχοντες καὶ κατηγοροῦντες ἀλλήλους. Καὶ ἐπὶ τέλους ἐσιώπησαν καὶ ἡσύχασαν πάντες, μετ' αὐτῶν δὲ ἀτυχῶς καὶ ἡ δικαιοσύνη, ἡ ὁποία δὲν ἡδυνήθη μέχρι τοῦδε νὰ καθαρίσῃ καὶ ἐξεγνήσῃ τοὺς ἀνδράς τούτους, ἂν εἴναι ἀθῶοι, ἢ τοὺς ἐξελεγῇ καὶ ἀποβάλῃ ἐκ τῆς ὑπηρέσεως, ἂν εἴναι ἐνοχοί. Καὶ φαντάσθητε, ἂν οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι εἴναι ἀθῶοι, ὥστε πάντες εὐχόμεθα ἀπὸ καρδίας μέσης, δὲν ἐσύρθη τὸ ὄνομα αὐτῶν εἰς τὸν βόρβορον; δὲν ἐσυκοφαντήθησαν; δὲν ἡδικήθησαν; Καὶ δὲν ἀδικεῖται μετ' αὐτῶν καὶ ἡ Πολιτεία τῆς ὁποίας λειτουργοὶ εὐρίσκονται ὑπὸ τὸ βάρος τῆς κατηγορίας ταύτης καὶ δὲν δύνανται νὰ ἐκτελῶσι τὸ καθήκον αὐτῶν μετὰ τοῦ ἀναγκαίου κύρους;

Ἀλλὰ τὸ κακὸν εἶναι πολὺ χειρότερον, ὅταν οὐχὶ πλέον εἰς τις ἐκ τῶν λειτουργῶν τῆς πολιτείας διὰ καινοσπουδίαν διασύρεται οὕτως, ἀλλ' ὅταν ὁλόκληροι κλάδοι τῆς διοικήσεως περιέπεσιν εἰς τὰς χεῖρας τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων εἰς σφάλ-

μα μικρόν ἢ μέγα, εὐθὺς ἐγείρονται κατηγορίαι γενικαὶ κατὰ πάσης τῆς Δικαιοσύνης καὶ ἡ Ἑλλὰς ταλανίζεται ὡς στερουμένη καθ' ὁλοκληρίαν Δικαιοσύνης! Ἐπρῆξεν ἄτοπὸν τι καθηγητὴς τις τοῦ Πανεπιστημίου· δὲν κατηγορεῖται ὁμοσπῆ οὗτος, ὅποιοςδήποτε εἶναι, ἀλλ' εὐθὺς πᾶν τὸ Πανεπιστήμιον, ἡ καὶ πᾶσα ἡ ἐκπαίδευσις παρ' ἡμῖν παριστᾶται ὡς σχολαστικὴ, ἀπηρχαιωμένη, πλημμελής, καθ' ὁλοκληρίαν ἀπόβλητος κλπ.

Τὸ δ' ἀποτέλεσμα; τὸ βλέπομεν καθ' ἑκάστην βλέπομεν ὅτι οἱ πρόξενοι τῆς Ἀγγλίας συμβουλευόντες τοὺς Ἀγγλους ἐμπόρους νὰ φροντίζουν ὥστε νὰ μὴ ἔρχονται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ καταφεύγουν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ δικαστήρια, διότι δὲν εὐρίσκουν ἐν τούτοις δίκαιον· ὁ δὲ ἀντιπρόεδρος τοῦ Πανεπιστημίου προχθὲς ἀκόμη μετὰ ψυχικοῦ ἄλγους παρετήρει ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν φοιτητῶν ἀπὸ 3800 κατῆλθεν εἰς 2400! Καὶ ὅμως τοῦτο εἶναι φυσικὸν ἀποτέλεσμα τῆς φιλοψόγου γλώσσης, τὴν ὁποίαν προκειμένου περὶ τοῦ ἀνωτάτου ἐκπαιδευτικοῦ ἡμῶν ιδρύματος τηρεῖ ἀπὸ πολλοῦ ὁ τύπος. Ὁμολογοῦμεν προθύμως ὅτι δὲν εἶναι πάντες οἱ λειτουργοὶ αὐτοῦ σοφοί, ὅπως ὀφείλον νὰ εἶναι.

ἀλλ' ἐπίσης ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι τινὲς τούτων θὰ ἦσαν κόσμημα πικρὸς Εὐρωπαϊκοῦ πανεπιστημίου, καὶ ὅτι ἐν συνόλῳ τὰ μαθήματα εἰς τὸ Πανεπιστήμιον διδάσκονται τῶρα πολὺ τελειότερον ἢ πρὸ 20 ἐτῶν. Καὶ ὅμως ἐρημούνται· διότι οἱ Ἕλληνες καὶ ἐν τῇ ἐσωτερικῇ καὶ μάλιστα ἐν τῇ ἐξωτερικῇ ἀναγινώσκοντες ὅσα γράφονται ὑπερβολικῶς καὶ γενικῶς περὶ τοῦ Πανεπιστημίου, πείθονται ὅτι τὰ τέκνα αὐτῶν οὐδὲν ἀγαθὸν δύναται νὰ διδαχθῶσιν ἐν τούτῳ, διὸ στέλλουν αὐτὰ εἰς Ἑσπερίαν ἢ καὶ εἰς τὸ Τουρκικὸν Πανεπιστήμιον τῆς Κωνσταντινίδος! Οὕτω τὰ ἄλλα ἔθνη ἀγωνίζονται πάσῃ δυνάμει πῶς νὰ ἐλκύουν εἰς τὰ Πανεπιστήμια αὐτῶν τοὺς ἐξ ἄλλων ἐθνῶν σπουδαστάς, ἐπειδὴ κάλλιστα αἰσθάνονται πόσα ὕλικά καὶ ἠθικά κέρδη ἐκ τούτων πορίζονται· ἡμεῖς δὲ διὰ τῆς ἀσυνέτου καὶ, δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν, ἀφιλοπάτριδος πορείας τοῦ τύπου ἡμῶν ἐξειδιώχμεν καὶ ἐξακολουθοῦμεν νὰ ἐκδιώκωμεν τοὺς ὁμογενεῖς ἡμῶν! Ἄν ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα συντελοῦν εἰς ἐπύρρωσιν τῶν δεσμῶν τῆς ἐθνικῆς ἐνότητος καὶ ἀλληλεγγύης ἢ τούνηντιον εἰς διάλυσιν αὐτῶν, περὶ τούτου δύναται νὰ κρίνῃ ἕκαστος ἀφ' ἑαυτοῦ εὐκόλως.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΟΔΟΣ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 8

ΛΕΞΙΚΑ ΚΑΙ ΕΞΗΝΑΙΤΑΛΩΣΣΑΙ

Πληθὺς πρακτικὸν σύστημα πρὸς ἐκμάθησιν ξένων γλωσσῶν

ΓΑΛΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Λεξικὸν Γαλλοελληνικὸν ὑπὸ Ν. Κοντοπούλου 10.—
Λεξικὸν Ἑλληνογαλλικὸν ὑπὸ Ν. Κοντοπούλου 10.—
Γαλλικὴ μέθοδος Otto-Κοντοπούλου..... 4.80
Κλείς τῆς Γαλλικῆς μεθόδου Otto-Κοντοπούλου 1.50
Ἑλληνογαλλικοὶ διάλογοι..... 2.—

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Λεξικὸν Γερμανοελληνικὸν ὑπὸ Α. Ν. Γιάνναρη 11.—
Λεξικὸν Ἑλληνογερμανικὸν Ρ. Α. Ρουσοπούλου 12.—
Γερμανικὴ μέθοδος Otto-Σακελλαρίου..... 5.50
Κλείς τῆς Γερμαν. μεθόδου Otto-Σακελλαρίου 1.50
Ἑλληνογερμανικοὶ διάλογοι ὑπὸ Α. Μανράκη 2.—

ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Λεξικὸν Ἀγγλοελληνικὸν ὑπὸ Ι. Περβανόγλου. 11.—
Λεξικὸν Ἑλληνοαγγλικὸν ὑπὸ Ι. Περβανόγλου. 11.—
Ἀγγλικὴ μέθοδος Mauron-Ψαρχά..... 5.50
Κλείς τῆς Ἀγγλ. μεθόδου Mauron-Ψαρχά.. 1.50
Ἑλληνοαγγλικοὶ διάλογοι ὑπὸ Π. Ψαρχά... 2.—
Μικρὰ Ἀγγλ. μέθοδος πρὸς χρῆσιν τῶν ἀρχαρίων
Ψαρχά..... 2.—

ΙΤΑΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ἰταλικὴ μέθοδος Sauer-Καντακίδου..... 5.50
Κλείς τῆς Ἰταλ. μεθόδου Sauer-Καντακίδου. 1.50
Ἑλληνοἰταλικοὶ διάλογοι ὑπὸ Γ. Σ. Χοιδά... 2.—

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

ΑΘΗΝΩΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1902

ΕΝ Τῇ ΜΕΓΑΛῇ ΑΙΘΡΟΥΣῃ ΤΩΝ ΤΕΛΕΤΩΝ

ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΥ

ΠΡΟΣΙΤΗ ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ

ἀπὸ 9—12 καὶ 2—7 μ. μ.

ΕΙΣΟΔΟΣ ΑΝΤΙ ΔΡΑΧΜΗΣ]

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΠΑΛΛΗ ΚΑΙ ΚΟΤΖΙΑ

Ἀτμοκίνητον τυπογραφεῖον

Τὸ ἡμέτερον τυπογραφεῖον συμπληρωθὲν ἐσχάτως διὰ τελειοτάτων μηχανημάτων εἰδικῶν διὰ τὴν μετ' ἀκριβείας ἐκτέλεσιν ἐπιμελεσθημένων ἐργασιῶν, πλουτισθὲν δὲ συγχρόνως δι' ἀναλόγων καλλιτεχνικῶν στοιχείων, δύναται ν' ἀνταποκριθῇ τελείως εἰς πᾶσαν ἀπαιτήσιν ὑπὸ ἑποψίαν καλαισθησίας καὶ ἀκριβείας.

Τμήμα ἐπισκεπτῶν

Ἐκτυποῦνται ἐπισκεπτῆρια ἐπιγνησίου ἀγγλικοῦ χάρτου μὴ λείου (bristol-mat) διὰ νέων καλλιτεχνικῶν στοιχείων, τέλεια ὑπὸ ἑποψίαν χάρτου καὶ χαρακτῆρων.

Ἐξειδύθησαν

Γ. Ν. ΧΑΤΖΙΔΑΚΙ

ΑΚΑΔΗΜΕΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ, ΛΑΤΙΝΙΚΗ

ΚΑΙ ΙΤΑΛΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΟΜ. Α'. Δρ. 8.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ "ΠΑΤΡΙΩΝ,"

Δημοσιεύονται μόνον μετὰ

ἐγκρίσεως καὶ κατ' ἀποκοπήν.